

sokat járok-kelek az országban, az újságírói szakmából következően is, olyan emberi sorsokkal, situációkkal találkozom rendre, amelyek tollért, papírért kiáltanak. Nagy klisé, de valóban az utcán hever a téma, amit per-sze meg lehet írni egy riportban vagy egy tárcában is, de akár novellában is, még ha ott áttételesebben, sűrítettebben is. Sokszor elég csak egy valóságos mondat, hangulat, helyzet, ami szikraként elindítja a novellaformában való továbbgondolást.

– *Valószínűleg kevesen tudják rólad az irodalom világában, hogy nem csak szépirodalmi munkáid vannak, hogy szakújságíróként (többnyire fotóstársakkal) tizenöt kötetet írtál már a Forma1 különleges világról. Honnan ered ez a vonzalom, hogyan szerezted meg a szükséges*

szaktudást, s egyáltalán, hogyan készülnek ezek a könyvek?

– Gyerekkori bolondériának a továbbélése ez, hallottam is eleget drága szüleimtől, hogy nem lehet ebből megélni, minek foglalkozom ezzel annyit. Mint mondtam, Győrben laktunk, és bár kábel, parabola még nem volt, de a határ közelsége miatt tudtuk fogni az osztrák tévéállomásokat. Akkoriban, tehát az 1970-es évek közepén zajlott a Niki Lauda-történet, ami engem, a tizenegy éves gyereket, teljesen rabul ejtett: a megégése, a hősies visszatérése, újabb világ bajnoki címe 1977-ben. Aztán évekig csak úgy követtem az eseményeket, mint egy szenvedélyes futballrajongó a mérkőzéseket, de amikor a Dunántúli Naplóhoz kerültem Pécsset, akkor vált élesebbé a dolog, mert a lap-

nál nem foglalkozott vele senki. Előbb csak alkalmanként, aztán rendszeresen elkezdtem tudósítani a futamokról az internet, vagyis a csapattól hozzám befutó e-mailek segítségével, aztán előbb a hazai, majd a közelebbi európai futamokra is elkezdtem járni. Eleinte jött fotós kolléga is velem, aztán szigorodtak a feltételek, s csak egyedül mehettem, így fotózni is kénytelen voltam megtanulni. 1998-ban megkerestük a pécsi Alexandra Kiadót, amelynek a vezetője vállalta az első könyv kiadását. Elkapkodták, mint a cukrot, s azóta készítjük az újabbakat sorozatban. Ma már azt mondhatom, hogy ez a fő megélhetési forrásom: internetes lapoknak, nyomtatott sajtónak egyaránt írok a Forma 1-ről.

Elek Tibor

MÉHES KÁROLY Ketten az éjszakában

1.

A szoba lámpaernyő csupán.

A lámpaernyő hullámozó, selyemből készült. Sárga vagy barna. Nehéz megállapítani, ég-e alatta a lámpa.

A felügyelő nincs a szobában. Kint áll a sötét konyhában, szódát készít. Csavarja a patront, erőteljesen, mégis óvatosan, hallani, amint a vékony ólomfal kilukkad, szivárognak a buborékok a szifonba. Közben kinéz az ablakon, egy pillanatra abbahagyja a csavarást, úgyis pihentetni kell. Félrelibbenti a függönyt. Nincs odakint az égvilágon senki. Esőben, éjfél után, nem nagy csoda. Köhög egy rövidet. Tekerné tovább a patront, de most egyszerre tüsszentenie kell. Annyi ideje sincs, hogy félrekapja a fejét, rátüszent az asztalra.

Az éjszakában a legkisebb zaj a legnagyobb zaj.

Kész a szóda, ez a feszülő, felidegesített víztömeg, ami egyetlen mozdulatra erős sugárban áramlik, hagyja el a helyét. Kíméletlen, pontos gyorsasággal. Hasonlít a tüsszentésre.

A felügyelő még érzi a markában a szorítást, a csavarást. Arra gondol, talán meghültem, hideg volt ott kint reggel. Ebben az időben már vékony a ballonka-

bát. Csak szereti a kabát zsebében az összegyűlt bolyhokat, koszt, napközben azt gyúrogtja az ujjáival. Most vesz egy mély levegőt, benntartja, amíg csak bírja tüdővel. Amikor úgy érzi, szétduzzannak az erei, akkor lélegzik egy nagyot. A nedvesen fénylő utcán egy lélek se mutatkozik. Az embernek mindig járjon valami az esze, hangoztatja sűrűn kollégái előtt is, különben megette a fene az egészet.

Már menne a konyhából, de nem tehet róla, ma éjjel igazából itt érzi magát a legjobban. A szódásszifon is teljesen elcsöndesült közben.

2.

Saját autóján megy ki a partra.

Itt novemberben akkor is úgy tűnik, hogy esik, amikor nem is. Jár az ablaktörlő, egy-egy levelet is odébb-sikál. Nyaranta van itt egy úszómester, zöld házikója most olyan, mint valami kísértettanya.

Ahogy kikészülődik az autójából, szinte rátamad egy széllelés, bal kezével fogja össze magán a ballont. Becsapná az ajtót, de a szél visszavágja. A rádiót elfelejtette kikapcsolni, mély női hangot hall, a Mexikói-öbölnél öngyilkos delfinek vetették magukat partra... Egyszerre csak eszébe jut atyai tanítómestere mondása: A halál olyan, mint a lepke, jön valahonnan, aztán tovább száll. A felügyelő akkor még ifjú volt és tapasztalatlan, hát

megkérdezte, Nem az élet...?, de ma már tudja, a halál ilyen, hogy összevissza repdes.

Lebukdácsol a töltés oldalán. Piros Smart áll lent, mindkét ajtaja nyitva. Baseballsapkás férfiak várakoznak körülötte.

Megáll, kezét a zsebébe süllyeszti, hüvelyk- és mutatóujja közé csippent egy kosz- és boholygombóckát, azt görgeti.

Nos?, néz egy fedetlen fővel álló, kopasz férfira, aki épp orrot fúj.

Megfojtották, hallja a papírzsebkendő mögül, még tegnap, tíz-tizenegy órája lehet.

A homokos kavicsos zöldpulóveres fiatal nő fekszik, szőke haja az arcába tapadva.

Én találtam meg, lép elő egy bajuszos, bőrzakós.

Mikor?

Ma reggel. Hét óra előtt. A vízügytől jöttem ki ellenőrizni. Ugyanitt feküdt, néz le a földre, a nőre.

Vegyék jegyzőkönyvbe. Más?, fordul az egyik baseballsapkáshoz a felügyelő.

Semmi. Semmi papír.

A felügyelő kaparást érez a torkában, köhög.

Értem. Ez micsoda?, vesz észre az autó mellett egy kosarat.

Úgy tűnik, bevásárolt.

Valami különös?

Ivólé, joghurt, két kifli, valami fehér golyó...

Miféle golyó?

A baseballsapkás odaugrik a kosárhoz, és egyetlen mozdulattal a felügyelő elé nyújtja a nájlomba csomagolt golyót.

Ez mozzarella. Sajt. Nem ismeri?

Sose ettem.

Nem baj, mondja a felügyelő, és a tenyeréből egyszer feldobja a sajtot. Aztán visszaadja a baseballsapkásnak. Más?

Kefir és narancs, elég sok narancs.

Narancs, nyugtázza a felügyelő.

Vörös hajbemosó. Meg szódapatron. Két dobozzal.

Szódapatron, ismétli meg ezt is a felügyelő, mintha ez lenne a legérdekesebb információ. Doktor, még valami?, néz megint a kopaszra.

Részemről semmi. Majd átküldöm a boncolási anyagot.

Holnap?

Igyekszem.

A szállítók már úton vannak, szól ismét a baseballsapkás.

Maga megvárja őket. Az ör elmehet.

A felügyelő leguggol a nő mellé. Az előreborzolódott hajszálak között fiatal arcot lát. Lehunyt szemet, egyenes orrot, csukott száját. A folyó, alig három méterre tölük,

néma közönnyel teszi ősi dolgát. Miközben úgy tűnik, itt van, már rég elfolyt, igazság szerint sehol sincs többé. Majdnem olyan, mint a halál.

3.

Kiss Konstantin annyira fázik, hogy szilárd elhatározása ellenére a ház felé veszi az irányt. Fogja a kezében a jéghideg és súlyos réz kapukilincset, s míg a zárral babrál, érzi, hogy kapaszkodik.

Ül a fotelben. Hallja, ahogy korog a gyomra, pedig egy szikrányi éhséget sem érez. Amúgy sincs egy csepp ereje sem, hogy felkeljen. Talán, ha az anyját felhívná, bár elég későre jár. Olyan nincs, hogy ő ne segítene a fiacskáján, legyen akárhány óra.

Az ölébe veszi a telefont. Érzi, remeg a keze, ahogy az utcáról beeső fénynél elkezdni bőködni a számokat, az ujjja önálló táncot jár.

Hallja, hogy ott, túlhan megszólal a csengetés. Búg, hosszan és tompán.

Tessék, hallja megszólalni a kagylót. Nem az anyja hangja az. Beszél hozzá a kagyló, ez az ártalmatlan műanyagdarab. Kiss Konstantin egyszerre azt érzi, így van jól, csak az történik, aminek történnie kell.

Tessék, ismétli a hang.

Hall engem?, kérdezi sután.

Hallom.

Egyszerre szétárad fázós testében valami. Ami eddig összerántotta a belsejét, az izmait, mintha engedne a szorításból.

Tudja, olyan furcsa...

Hát persze, hogy furcsa, igen.

Ha nem zavarja, hogy csak úgy mondom...

Nem, nem zavar. Rossz alvó vagyok.

Kiss Konstatin köszörül egyet a torkán.

Én, akár hiszi, akár nem, végeredményben szeretem a természetet. Nem számít, milyen évszak van, majdnem mindegy. Mindegyik szép.

Most ősz van.

Ősz, persze. Csak azért mondom, hogy nincs nekem az ősszel semmi bajom. Most is, ugye, esik már, nem tudom én, hány napja. Hány napja eshet, nem emlékszik?

Három napja.

Na ugye. És egy csöppet sem zavar. Olyan bizsergető tud lenni, nem tudom, maga hogy van ezzel.

Szeretem az esőt.

Örülök, hogy ezt mondja. Sőt, esőben jó kimozdulni igazán. Rémes dolog otthon ülni, és nézni az ablakon a vízcsíkokat. Vezetni is szeretek esőben. Csak úgy, minden cél nélkül. Esik, az ablaktörlő letisztítja az

ablakot, újra vizes lesz, megint töröl egyet. Van ebben valami szép.

Most nem jön válasz.

Érti, amit mondok?, kérdezi gyorsan Kiss Konstantin.

Értem, persze.

Mondja..., megengedi, hogy tegezzem?

Mért is ne.

Biztos nem zavarja?

Tegezzen nyugodtan.

De akkor maga is. Akkor fair.

Rendben.

Így mégiscsak könnyebb. Különben nem is akartam hazajönni, amíg esik. Csak már nagyon fáztam. Nem igazán jó itt. Üres ez a lakás. Üresek a szobák, azt hiszem, én se lakom itt, csak valami véletlen hozott ide. Az van, tudod, hogy nehezen viselem a bezártságot. Meg hogy megmondják, mi legyen, mit csináljak. Ez nem jó. A munkám is...

Milyen munkát végzel?

Most épp semmilyen. Mindenholnap lepattintottak. De nem ez a gond. Úgy szeretnék alkotni, létrehozni valamit, értelmes dolgokkal foglalkozni, mégis, egyszerűen nem megy. Hiába agyalok, hiába, hogy elhiszem sok mindenről, hogy most király, nagyon hamar beleütközöm valamibe. Mindegy is, hogy mibe, majdnem mindig, a lényeg, hogy utadat állják, félrerúgnak.

Kiss Konstantin itt egy kis szünetet tart. Szemben, a beeső fényben látja a tokos faliórát. Megállt, nem húzta fel senki. Felállhatna, odamehetne, hogy megtegye, de úgy érzi, ennek annyi értelme sincs, mint hogy itt ül, és társalog, bele az éjszakába, valaki vadidegennel.

Aztán most..., kezdi újra, szinte sóhajtásszerűen, most aztán csináltam valamit.

Most?

Pontosabban tegnap. Még a tavasszal szoktam rá, hogy kimegyek a folyóhoz, a szabadstrandhoz. Gyalog. Csak úgy. Elvégre időm, mint a tenger. Ez ilyen, melóhely nuku, idő rogyásig. Ott leültem, aztán néztem, mi van. Tudod, melyik részre gondolok?

Persze, ismerem azt a helyet.

Ilyenkor elég mosléknak tűnik, a nyár után. Csak a szürke homok, a feketére ázott fák. Meg sehol egy emberfia. Pedig szerintem így tökéletes. Az ősz, az eső, a hideg. Nem is kell oda senki. Elég ha én ott vagyok. Mondom, engem bizserget az eső.

Megvan a hangulata, az biztos.

Aztán egyszer csak megjelent az a lány.

Lány? Miféle lány?

Nem tudom. Olyan apuka kedvence. Egy autós cica. Cica?

Azt csak úgy mondtam. Mindegy. Én szólítottam meg, kíváncsi voltam, mit keres ott. Azzal jött, hogy

mennyire szereti az őszi vízpartot, mert olyan, mint egy francia filmben, vagy mit tudom én. Állítólag minden nap kiment oda. Csak akkor hogyhogy én előtte sose láttam? Mondtam is magamban, még csak az kéne, hogy akkor ezentúl rendszeresen ide egye fene. Odaállt a kocsija elé, összefonta a karját, nézte a vizet.

Az megnyugtató tud lenni.

Azt mondd? Hát ja... De engem inkább felizgatott, nem is értem, mért. Talán, hogy ez a kis csaj pontosan tudja, mért jött oda, mire kell neki, én meg nem. Csak úgy lógok ott, a semmibe. Ez meg jön, mintha a dolgát végezné, érted. Körülnéz, áll egy ideig, eltelik a látvánnyal, elégedett lesz, és a frankó járgányán hazafurikázik. Én meg hol vagyok ettől. Még ide is utánam jön egy ilyen, hogy erre figyelmeztessen.

Ugyan..., hallja Kiss Konstantin most az idegent, Sose tudhatod. Lehet, hogy szomorú, és itt talál vigaszt.

Vigaszt?, kapja fel a hangját a fiú. Aztán lassan mondja, hát az lehet, tényleg. Tőlem is kapott most... Kapott vigaszt..., jó sok vigaszt. Egyszerre felélénkülve mondja, te, figyelsz? Én meg egy narancsot kaptam tőle.

Narancsot?

Aha. Finom, édes narancs volt. Ízlett. Hazafelé jövet megettem. Ha belegondolok, ma nem is ettem mást. Mégse vagyok éhes, egy cseppet sem. Fura egy nap.

És ő? A lány?

Ja, a lány... Hát ő... ott maradt.

Egyedül?

Igen. Hát persze. Nem volt ott más rajtunk kívül. Én eljöttem, ő meg ott maradt.

A telefonvonal túlsó végén hosszú ideig nem szólal meg a hang. Kiss Konstantin mintha egy sóhajtást hallana. Utána jön a kérdés.

És most? Most mit fogsz csinálni?

Ekkor egy pillanatra úgy érzi, megáll a szíve, mint az óra a szemközti falon. Maga is meglepődik, mégis milyen magától értetődően képes válaszolni.

Hát mit. Megyek, lefekszem. Késő van már. Te?

Válasz helyett köhögést hall. Aztán kiszórtatva egy tüsszentést.

Nátha?, kérdezi teljesen feleslegesen.

Á, nem hiszem, mondja a hang. Ez csak úgy jön. Néha direkt jól esik egyet tüsszenteni. Kitisztítja a fejemet. Érdekes, amit mondasz.

Megint csönd van, mintha egy ilyen hosszú beszélgetés után épp a búcsúzás néhány szava lenne a legnehezebb.

Akkor...?, szakítja meg a némaságot a hang. Tegyük el magunkat holnapra? Bár, már most holnap van.

Megint eltelt egy nap, motyogja erre Kiss Konstantin. De legalább akad valami, ami elmesélhető. Mint ahogy neked elmeséltem. Legalább van mire emlékezni. Most már mindkettőnknek...